

ISSAI 1570

Starptautiskās Augtāko revīzijas iestāžu organizācijas (INTOSAI) izstrādātie Augtāko revīzijas iestāžu Starptautiskie standarti (ISSAI). Vairāk informācijas skatīt www.issai.org

570.SRS Praktiskās piemērošanas vadlīnijas

Uzņēmuma darbības turpināšana

INTOSAI PROFESIONĀLO STANDARTU KOMITEJA

PSC-SECRETARIAT

RIGSREVISIONEN • STORE KONGENSGADE 45 • 1264 COPENHAGEN K • DENMARK
TĀLR.: +45 3392 8400 • FAKSS: +45 3311 0415 • E-PASTS: INFO@RIGSREVISIONEN.DK

INTOSAI

INTOSAI Ģenerāļsekretariāts - RECHNUNGSHOF
(Austrijas Revīzijas palāta)
DAMPFSCHIFFSTRASSE 2
A-1033 VĪNE
AUSTRIJA

Tālr.: ++43 (1) 711 71 • Fakss: ++43 (1) 718 09 69

intosai@rechnungshof.gv.at;

<http://www.intosai.org>

Šīs Praktiskās piemērošanas vadlīnijas apvienojumā ar Starptautiskās grāmatvežu federācijas (IFAC) izstrādāto 570. Starptautisko Revīzijas standartu (SRS) „Uzņēmuma darbības turpināšana” veido ISSAI 1570

570. (Pārskatīta) Starptautiskā Revīzijas standarta (SRS) Praktiskās piemērošanas vadlīnijas¹

Uzņēmuma darbības turpināšana

Izcelsme

Šīs Praktiskās piemērošanas vadlīnijas sniedz papildu norādījumus par 570. (Pārskatītu) SRS – Uzņēmuma darbības turpināšana. Tās jāskata kopā ar SRS. 570. (Pārskatīts) SRS ir spēkā finanšu pārskatu revīzijām, kas veiktas par periodiem, kuri sākas 2016. gada 15. decembrī un vēlāk. Šo Praktiskās piemērošanas vadlīniju spēkā stāšanās datums ir tāds pats kā SRS.

Ievads SRS

570. (Pārskatīts) SRS nosaka revidenta atbildību finanšu pārskatu revīzijas gaitā attiecībā uz pieņēmumu par uzņēmuma darbības turpināšanu, ko vadība izmantojusi, sagatavojot finanšu pārskatus, un ietekmi uz revidenta ziņojumu.

Praktiskās piemērošanas vadlīniju saturs

- P1. Šīs Praktiskās piemērošanas vadlīnijas sniedz papildu norādes publiskā sektora revidentiem attiecībā uz:
- (a) Pieņēmumu par uzņēmuma darbības turpināšanu.
 - (b) Vadības veiktā izvērtējuma novērtēšanu.
 - (c) Papildu revīzijas procedūrām, kas veicamas, ja ir identificēti attiecīgi notikumi vai apstākļi.
 - (d) Pieņēmuma par uzņēmuma darbības turpināšanu izmantošanu, kad tas ir atbilstošs, bet pastāv būtiska nenoteiktība.

SRS piemērošana publiskā sektora revīzijās

- P2. 570. (Pārskatīts) SRS ir piemērojams publiskā sektora organizāciju revidentiem, veicot finanšu pārskatu revīzijas.
- P3. Kā tas ir norādīts SRS A2 punktā, uzņēmuma darbības turpināšanas pieņēmuma izmantošana no vadības puses attiecas arī uz publiskā sektora organizācijām. Suverēnās valdības, jo īpaši, suverēnās centrālās valdības, parasti nekļūst juridiski maksātnespējīgas vai bankrotējušas, tā kā šīm valdībām ir plaša ietekme uz likmju, nodevu un nodokļu iekasēšanu, un līdz ar to tās ir spējīgas pielāgot savus ieņēmumus, lai izpildītu savas saistības. Tomēr dažreiz, valdībai var būt ievērojamas neto saistības attiecībā pret ekonomikas lielumu, vai to spējām iekasēt likmes, nodevas un nodokļus, vai tā var būt ievērojami atkarīga no citas valdības palīdzības. Kaut arī reti, tomēr suverēnās valdības, ieskaitot suverēnās centrālās valdības, var kļūt maksātnespējīgas, tādā ziņā, ka tās var nebūt spējīgas laikus izpildīt savas saistības, kad, piemēram, saistību atmaksas termiņa pagarināšana nav iespējama. Valdības nespēju pildīt savas saistības var ietekmēt arī tas, cik lielā mērā valūta, kuru izlaidusi valdība, vai valdības vārdā ir izlaidusi centrālā banka, tiek pieņemta kā maiņas darījumu līdzeklis, lai pildītu valdības finanšu saistības. Šādos gadījumos publiskā sektora revidentiem jāpielieto SRS prasības un norādījumi.

¹ Visas praktiskās piemērošanas vadlīnijas ir jāskatās kopā ar ISSAI 1000 „Vispārējais ievads INTOSAI finanšu revīzijas vadlīnijās”.

Papildu norādījumi par publiskā sektora jautājumiem

- P4. 570. (Pārskatīta) SRS A1 punkts satur standarta piemērošanas norādījumus un citus skaidrojošos materiālus specifiskus publiskā sektora organizācijām.

Pieņemums par uzņēmuma darbības turpināšanu

- P5. Publiskā sektora revidentiem var būt citi pienākumi saistībā ar darbības turpināšanu, kas nav tieši saistīti ar 570. (Pārskatīta) SRS noteiktajiem. Publiskā sektora revidentiem var būt pienākums pārbaudīt un ziņot par revidējamās vienības pasākumiem, kurus tā veic, lai saglabātu vispārējo finansiālo stāvokli.
- P6. Publiskā sektora organizācijas viena gada laikā var iztērēt vairāk līdzekļus, nekā tām ir pieejami resursi, līdz ar to šo organizāciju ieņēmumi var būt mazāki par izdevumiem, vai pasīvi var pārsniegt aktīvus. Tomēr reti kad publiskā sektora organizācijas darbības pastāvēšana tiek pārtraukta vai to darbības apjoms tiek pakļauts piespiedu samazināšanai dēļ tā, ka organizācija nespēj finansēt tās darbību vai segt saistības.
- P7. Publiskā sektora organizācijas darbības pārtraukšana visbiežāk notiek valdības politisko lēmumu rezultātā. Politiskie lēmumi var tikt pieņemti par organizācijas pilnīgu slēgšanu un tās darbības pārtraukšanu, tās darbības apjoma samazināšanu un dažu tās funkciju nodošanu citai publiskā sektora organizācijai, apvienošanu ar citu publiskā sektora organizāciju vai organizācijas privatizāciju. Visos šajos gadījumos tiek pārtraukta organizācijas vai tās daļas darbība. Darbības turpināšanas principa izmantošanas pārtraukšana ir atbilstoša tikai tādos gadījumos, kad organizācijas darbība tiek pārtraukta pavisam, bez organizācijas darbības turpināšanas jebkādā veidā. Pārējos gadījumos publiskā sektora revidentiem jāapsver pamatojums darbības nodošanai no revidējamās vienības skatupunkta, kura nodod savus aktīvus un saistības pārskata datumā.
- P8. Veidojot priekšstatu par organizācijas spēju turpināt tās darbību, publiskā sektora revidentiem jāņem vērā, ka darbības turpināšanas izvērtējums ietver divus atsevišķus faktorus, kuri dažreiz pārklājas:
- Lielāks risks ir saistīts ar izmaiņām politikas virzienos (piemēram, gadījumos, kad notiek valdības maiņa); un
 - Mazāk izplatīts ir darbības vai biznesa risks (piemēram, ja organizācijai trūkst apgrozāmā kapitāla, lai turpinātu darbību pašreizējā līmenī un nav iespējas piesaistīt papildu kapitālu).
- P9. Lai samazinātu risku, ka revidents nepamanīs izmaiņas valdības politikās, kas varētu ietekmēt darbības turpināšanas principu, revidentam jāpārlicinās, vai:
- Valdība ir paziņojusi par nodomiem pārskatīt to politikas jomu, kura ietekmē revidējamo vienību;
 - Pārskatīšana ir izsludināta un tā notiek;
 - Pārskatīšana ir norādījusi, ka revidējamās vienības darbība var būt racionalizēta vai ka revidējamās vienības nākotne varētu būt pārskatīta; vai
 - Pastāv valdības politikas par revidējamās vienības aktīvu privatizāciju.

Vadības veiktā izvērtējuma novērtēšana

- P10. Publiskā sektora revidentiem ir jāapzinās, ka izmaiņas valdības politikās var būtiski ietekmēt publiskā sektora organizācijas stāvokli un darbību. Tomēr, politiskie lēmumi bieži vien ir vairāk nesekmīgi nekā neparedzētie riski, ar kuriem jāsaskaras privātā sektora organizācijām.

Papildu revīzijas procedūras, kas veicamas, ja ir identificēti attiecīgi notikumi vai apstākļi

- P11. Izvērtējot SRS 16.punkta prasības, publiskā sektora revidentiem ir jāapsver, vai nepieciešams pieprasīt, lai revidējamā vienība iesniedz tiešu apstiprinājumu no departamenta vai izpildvaras iestādes, kura atbildīga par finansiālā atbalsta vai turpmākā finansējuma piešķiršanu organizācijai. Izvērtējot šāda apstiprinājuma pieprasīšanas nepieciešamību, publiskā sektora revidentiem jāņem vērā jebkurus politisko procesu uzliktos ierobežojumus. Šādos apstākļos, apliecinājums, kuru sniedz revidējamās vienības atbildīgais finanšu direktors, par finansiālā atbalsta vai turpmākā finansējuma saņemšanu, var nesniegt pietiekošu pārliecību par revidējamās vienības nākotni. Tas ir saistīts ar to, ka finansētāja nodomi var nebūt zināmi revidējamajai vienībai.
- P12. Papildus SRS A16 punktā noteiktajām procedūrām, publiskā sektora revidents var arī izlasīt oficiālo dokumentāciju par politikas izmaiņām un attiecīgajām likumdevēja tiesvedībām, kā arī pieprasīt informāciju par jautājumiem, kuri minēti tiesvedībās, bet par kuriem vēl nav pieejami oficiālie dokumenti.

Pieņēmuma par uzņēmuma darbības turpināšanu izmantošana, kad tas ir atbilstošs, bet pastāv būtiska nenoteiktība

- P13. Gadījumos, kad uzņēmuma darbības turpināšanas principa izmantošana grāmatvedībā ir atbilstoša, bet pastāv būtiska nenoteiktība, SRS 19.punktā ir iekļauta prasība revidentam noteikt, vai šī informācija ir atbilstoši atklāta finanšu pārskatos. 570. (Pārskatīta) SRS pielikuma 1.attēlā ir attēlota revidenta ziņojuma atsevišķa sadaļa ar virsrakstu, kurš ietver atsauci uz apstākli, ka pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz darbības turpināšanu, kad atbilstoša informācija ir atklāta finanšu pārskatos. 570. (Pārskatīta) SRS pielikuma 2.attēlā ir attēlots atzinums ar iebildēm, kad revidents ir secinājis, ka būtiska nenoteiktība pastāv un ka finanšu pārskatos ir būtiskas neatbilstības nepienācīgas informācijas atklāšanas dēļ. 570. (Pārskatīta) SRS pielikuma 3.attēlā ir sniegts negatīva atzinuma piemērs, kad revidents ir secinājis, ka būtiska nenoteiktība pastāv un finanšu pārskatos nav uzrādīta nepieciešamā informācija saistībā ar būtisku nenoteiktību.

Šādu apstākļu piemēri attiecībā uz publisko sektoru ir sniegti zemāk, no P14 līdz P16 punktam.

- P14. Piemērs gadījumam, kad publiskā sektora revidenti ir apmierināti ar pielikumos sniegto informāciju:

Ar darbības turpināšanu saistīta būtiska nenoteiktība

Vēršam uzmanību uz finanšu pārskatu X pielikumu, kurā ir norādīts, ka valdība pārskatīja Aģentūras turpmāko darbību, bet vēl nav pieņēmusi lēmumu par turpmākajām darbībām. Šī situācija, kopā ar citiem X pielikumā sniegtajiem skaidrojumiem, norāda, ka pastāv būtiska nenoteiktība, kas var radīt ievērojamas šaubas par Aģentūras spēju turpināt darbību. Mēs nemodificējam atzinumu attiecībā uz šo jautājumu.

- P15. Attiecīgas rindkopas piemērs, kad tiek sniegts modificēts atzinums, jo nav atbilstoši atklāta informācija par būtisku nenoteiktību:

Pamatojums atzinuma ar iebildēm sniegšanai

Valdība pārskatīja Aģentūras turpmāko darbību, bet vēl nav pieņēmusi lēmumu par turpmākajām darbībām. Šī situācija norāda, ka pastāv būtiska nenoteiktība, kas var radīt ievērojamas šaubas par Aģentūras spēju turpināt darbību un līdz ar to Aģentūra var nebūt spējīga realizēt savus aktīvus un izpildīt savas saistības normālajā darbības gaitā. Finanšu pārskatos (kā tas šeit ir norādīts) nav atklāta šī informācija.

Mēs esam veikuši mūsu revīziju atbilstoši Starptautiskajiem standartiem augstākajām revīzijas iestādēm 1000-1810. Mūsu atbildība saskaņā ar šiem standartiem ir aprakstīta mūsu ziņojuma sadaļā *Revidenta atbildība, veicot finanšu pārskatu revīziju*. Saskaņā ar [jurisdikcijas] ētikas prasībām attiecībā uz mūsu veikto finanšu pārskatu revīziju, mēs esam neatkarīgi no Aģentūras, un mēs esam izpildījuši mūsu pārējos ētiskos pienākumus attiecībā uz šīm prasībām. Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un atbilstoši, lai sniegtu atzinumu ar iebildēm.

Atzinums ar iebildēm

Mēs esam veikuši ABC Aģentūras (turpmāk Aģentūra) finanšu pārskatu revīziju, kuros ietilpst pārskats par finanšu stāvokli 20X1.gada 31.decembrī, pārskats par finanšu darbības rezultātiem, pārskats par izmaiņām neto aktīvos un naudas plūsmu pārskats par 20X1.gadu, un finanšu pārskatu pielikumi, ieskaitot kopsavilkumu par nozīmīgajām grāmatvedības politikām.

Mūsaprāt, izņemot mūsu ziņojuma sadaļā *Pamatojums atzinuma ar iebildēm sniegšanai* norādīto nepilnīgi atklāto informāciju, pievienotie finanšu pārskati visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo (vai sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par) Aģentūras finansiālo stāvokli 20X1.gada 31.decembrī, par tās darbības rezultātiem un naudas plūsmām par 20X1.gadu, saskaņā ar Starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu prasībām.

P16. Attiecīgas rindkopas piemērs, kad tiek sniegts negatīvs atzinums, jo nav uzrādīta nepieciešamā informācija neatbilstības novēršanai:

Negatīvs atzinums

Mēs esam veikuši ABC Aģentūras (turpmāk Aģentūra) finanšu pārskatu revīziju, kuros ietilpst pārskats par finanšu stāvokli 20X1.gada 31.decembrī, pārskats par finanšu darbības rezultātiem, pārskats par izmaiņām neto aktīvos un naudas plūsmu pārskats par 20X1.gadu, un finanšu pārskatu pielikumi, ieskaitot kopsavilkumu par nozīmīgajām grāmatvedības politikām.

Mūsaprāt, sakarā ar mūsu ziņojuma sadaļā *Pamatojums negatīva atzinuma sniegšanai* norādīto neuzrādīto informāciju, pievienotie finanšu pārskati neatspoguļo patiesi (vai nesniedz patiesu un skaidru priekšstatu par) Aģentūras finansiālo stāvokli 20X1.gada 31.decembrī, par tās darbības rezultātiem un naudas plūsmām par 20X1.gadu, saskaņā ar Starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu prasībām.

Pamatojums negatīva atzinuma sniegšanai

Valdība nolēma, ka Aģentūra pārtrauks turpmāko darbību un tiks slēgta nākamā gada laikā. Šī situācija norāda, ka pastāv būtiska nenoteiktība, kas var radīt ievērojamas šaubas par Aģentūras spēju turpināt darbību un līdz ar to Aģentūra var nebūt spējīga realizēt savus aktīvus un izpildīt savas saistības normālajā darbības gaitā. Finanšu pārskatos (kā tas šeit ir norādīts) nav atklāta šī informācija.

Mēs esam veikuši mūsu revīziju atbilstoši Starptautiskajiem standartiem augstākajām revīzijas iestādēm 1000-1810. Mūsu atbildība saskaņā ar šiem standartiem ir aprakstīta mūsu ziņojuma sadaļā *Revidenta atbildība, veicot finanšu pārskatu revīziju*. Saskaņā ar [jurisdikcijas] ētikas prasībām attiecībā uz mūsu veikto finanšu pārskatu revīziju, mēs esam neatkarīgi no Aģentūras, un mēs esam izpildījuši mūsu pārējos ētiskos pienākumus attiecībā uz šīm prasībām. Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un atbilstoši, lai sniegtu negatīvu atzinumu.